

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning
Krister Sernbo

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-05-03
Diarienummer: KS 2024/0142

Österåkers kommuns avfallsföreskrifter 2024

Sammanfattning

Roslagsvatten AB har tagit fram ett förslag till nya avfallsföreskrifter för Österåkers kommun. Tillsammans med avfallsplanen utgör detta kommunens renhållningsordning. Avfallsförordningen (2020:614) har förändrats avseende matavfall/bioavfall samt utsortering och insamling av förpackningsavfall. Flera av de ändringar som föreslås är direkt härledda ur den nya förordningens krav. Några ändringar följer också av kravet på förbättrad arbetsmiljö.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

- Anta det till Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat 2024-05-03 bilagda förslaget till avfallsföreskrifter inklusive bilagor,
- De nya reviderade föreskrifterna träder i kraft 2024-08-01 då också de gamla föreskrifterna ÖFS 2022:9 antagna av Kommunfullmäktige 13 december 2021 upphör att gälla.

Ärendet

Flera nya förordningar från Sveriges riksdag gör det nödvändigt att förändra hur avfallshanteringen fungerar i kommunen, hur ansvaret fördelas mellan olika parter och hur sortering och upphämtning går till. Till detta kommer en ny EU-förordning kring avfall, som understryker de ändringar som föreskrivs i riksdagens förordningar. Det finns också ett eftersläpande problem kring arbetsmiljö, vilket främst berör mindre vägar nära kusten och hämtningsförhållanden i skärgården.

De nya krav som innebär att förpackningar ska hämtas nära fastigheter och att matavfall också alltid ska hämtas, innebär att nya tekniska lösningar för avfallsinsamling måste tillämpas. Roslagsvatten har här utforskat flera möjliga lösningar och dessutom samverkat med andra kommuner och organisationen

Avfall Sverige för att hitta en ekonomisk rimlig lösning som klarar av att hämta alla föreskrivna avfallstyper nära fastighetsgräns. Den lösning som föreslås beskrivs i ett särskilt beslutsärende kring teknikval.

Föreskrifterna innebär flera ändringar för alla aktörer och fastighetsägare. Några av de viktigaste ändringarna är (berörd föreskrift anges i parantes):

- Kommunen får ett utökad ansvar för insamling av förpackningar, tidningar och matavfall (3§)
- Förpackningar måste samlas in närmare fastigheterna än idag, vilket påverkar valet av fordon och teknik vid insamling (48-59§§)
- Utsortering av matavfall införs för alla, vilket också påverkar fordon och insamlingsteknik (Bilaga 1)
- Mat- och livsmedelsavfall måste tömmas ur sina emballage innan de kastas, vilket berör alla men har särskilt stor betydelse för livsmedelshandel och restaurangnäring (9§)
- Kraven på hämtningsplatsens tillgänglighet förtydligas, liksom kraven på framkomlighet längs vägarna till hämtningsplats, vilket kan påverka fastigheter och vägföreningar med mindre bra tillgänglighet (48-59§§, liknande föreskrifter har dock gällt sedan tidigare men inte tillämpats fullt ut)
- Kraven på utrymmen för avfallshantering vid nybyggnation ändras (22-27§§)
- Kraven på omhändertagande av bygg- och rivningsavfall från hushållen skärps (9§)

Föreskrifterna har varit föremål för samråd mellan 4 och 29 mars 2024, då materialet har annonserats på kommunens hemsida samt i receptionen till Alceahuset. Det har då kommit synpunkter från tre privatpersoner liksom interna synpunkter från kommunens Miljö- och hälsoskyddsavdelning. Synpunkter från privatpersoner har främst rört möjligheter till avfallshantering i skärgården.

Förvaltningens slutsatser

De nya föreskrifterna innebär flera förbättrade villkor för flertalet abonnenter, som i regel väntas få lättare att lämna förpackningsavfall. Samtidigt kan flera vägföreningar behöva anlägga nya uppställningsplatser för avfallskärl, eller förbättra säkerheten vid vägar och vändplatser där avfallstransporter sker. (Sådana krav har dock funnits också i tidigare föreskrifter).

För aktörer inom livsmedels- och restaurangbranschen innebär de nya föreskrifterna stora förändringar i hanteringar av förpackat matavfall (t.ex. varor som är för gamla) eftersom förpackningarna måste tömmas innan de slängs. Här behöver nya system för hantering utvecklas.

För kommunen är det en stor förändring att ta över ansvaret för insamling av förpackningar och tidningar från Förpackningsindustrin. Kommunen behöver också införa system som gör det möjligt för invånarna att sortera sitt avfall på populära platser som större badplatser och i Åkersberga centrum.

Förvaltningen drar slutsatsen att det förslag till nya avfallsföreskrifter som presenterats av Roslagsvatten bygger på rimliga lösningar för en avfallshantering som ska tillmötesgå ändrade lagkrav och en rimligt god arbetsmiljö inom en ekonomiskt rimlig ram.

Bilagor

1. Avfallsföreskrifter för Österåkers kommun 2024
2. Ändringar i nya avfallsföreskrifter
3. Samrådsredogörelse Nya avfallsföreskrifter

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Fredrik Nestor
Mark- och Etableringsdirektör

Skickas till
Roslagsvatten AB
Akt

Digitala Signaturer